

Herbert Prins

**DE
WIJSHEID
VAN
EKSTERS**

Over de
rand van
de wereld

HERBERT PRINS

**Wat heeft mijn boek te
maken met de
tentoonstelling hier in het
Allard Pierson Museum?**

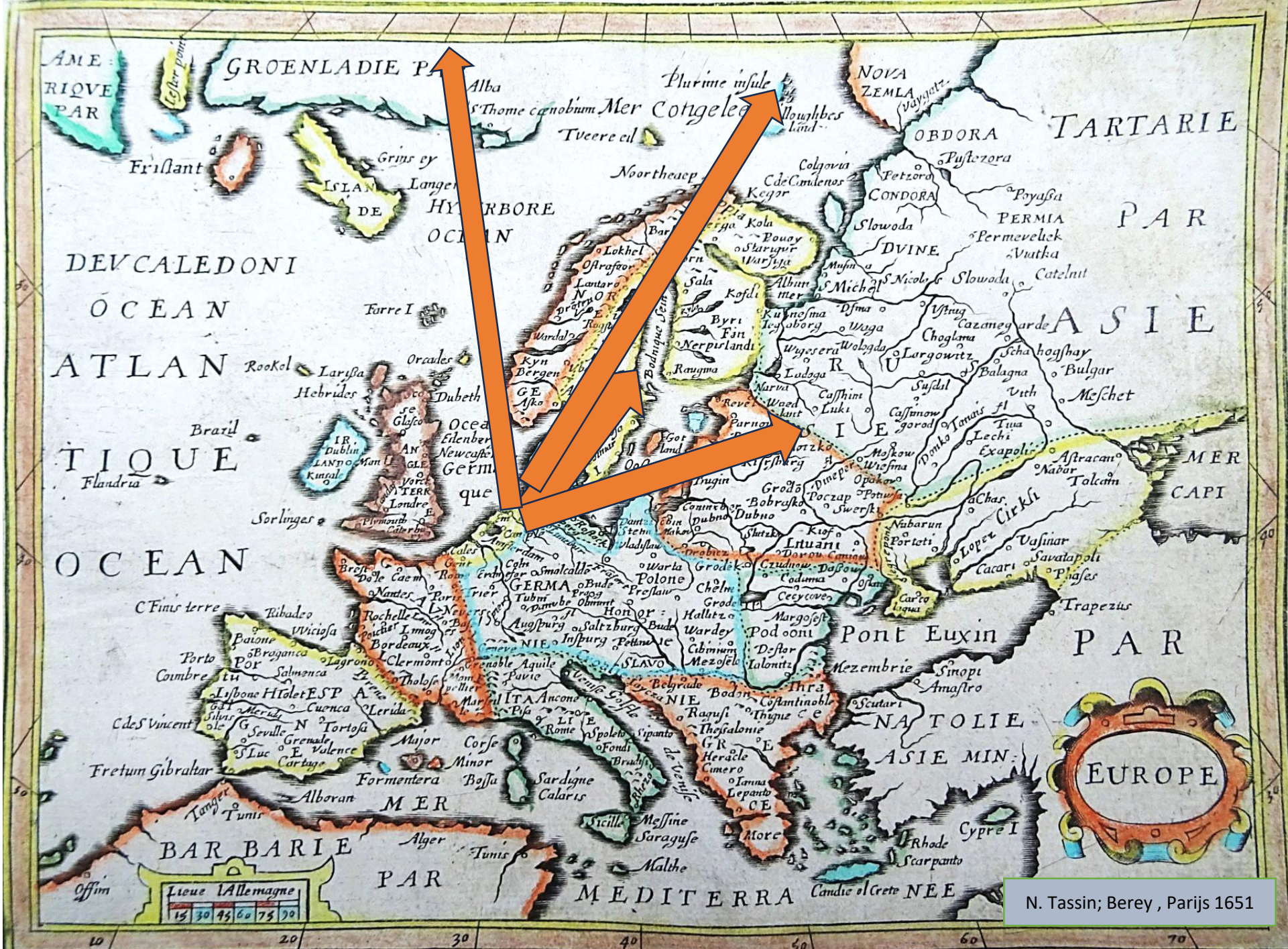
DE ROEP VAN DE

**NATUUR
ONDER
DRUK**

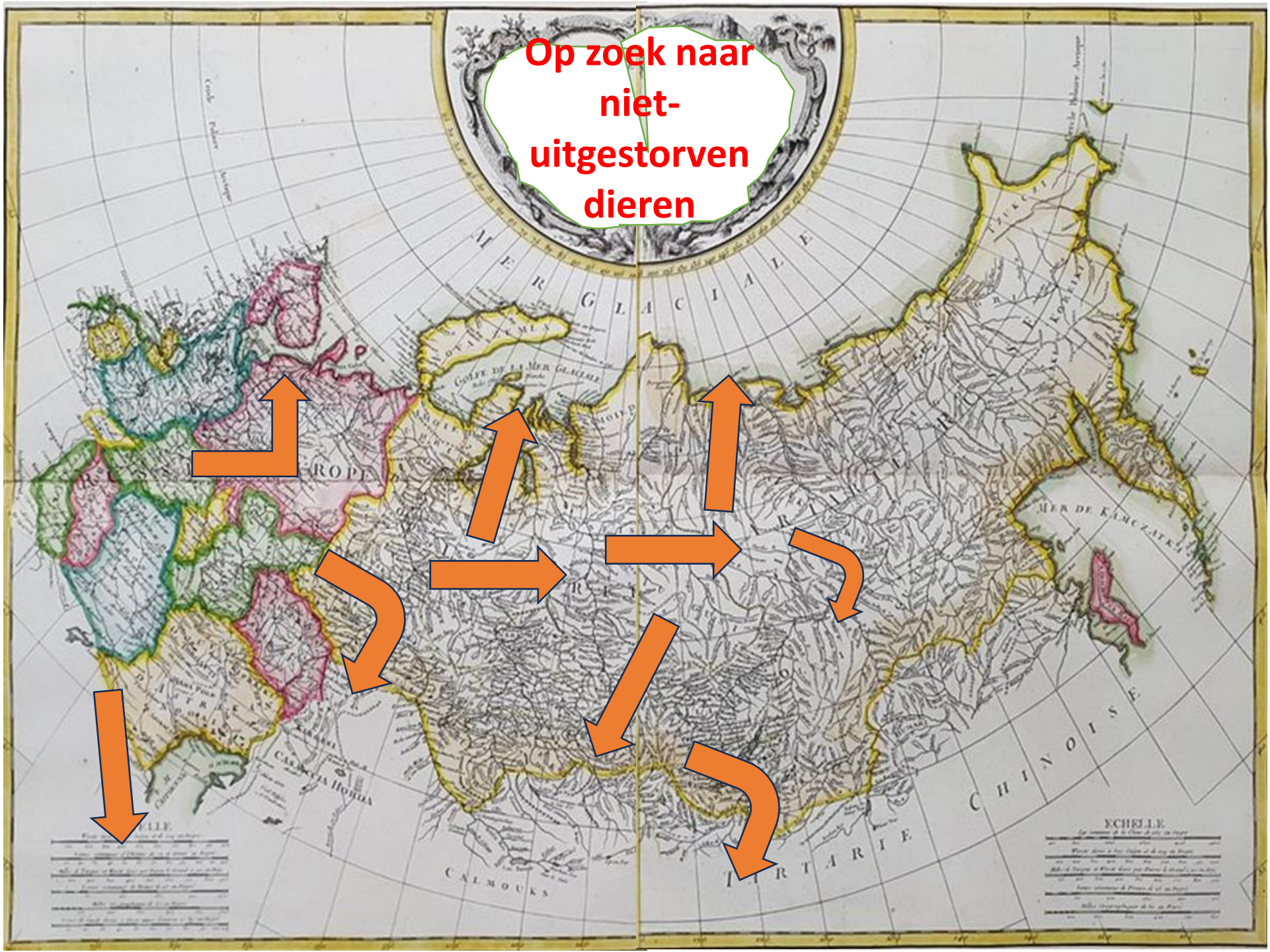

N. Tassin; Berey , Parijs 1651

N. Tassin; Berey , Parijs 1651

Op zoek naar
niet-
uitgestorven
dieren

Bijna uitgestorven – met ‘geredde genen’

Heerlijk die dieren die (nog) niet uitgestorven zijn !

**Al die pracht – nog NIET uitgestorven & gevonden in mijn boek :
dat brengt ons naar de o'o – wél uitgestorven**

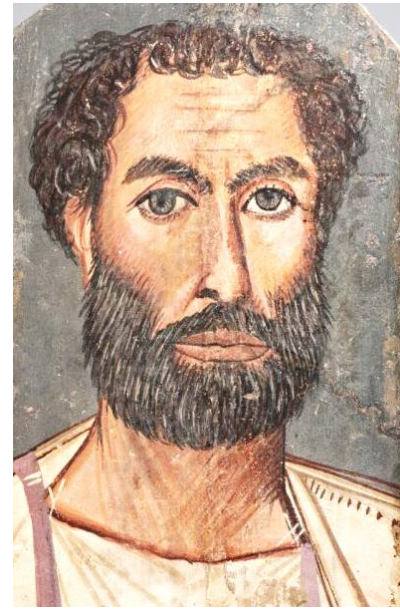
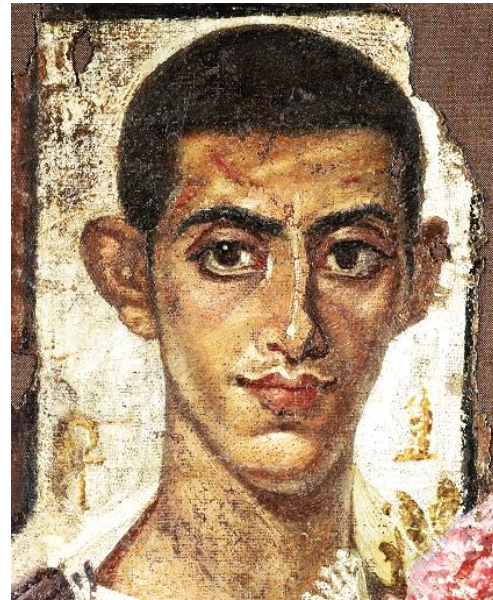
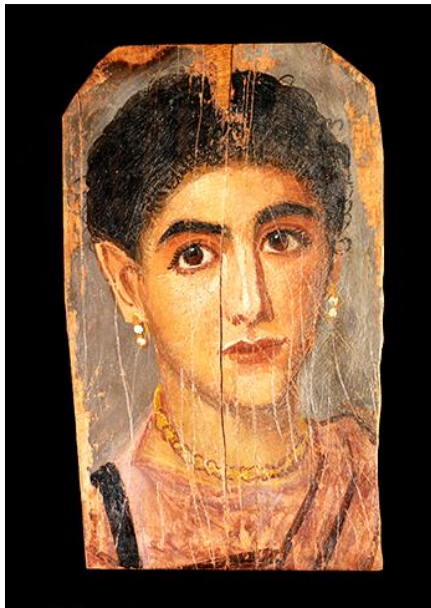

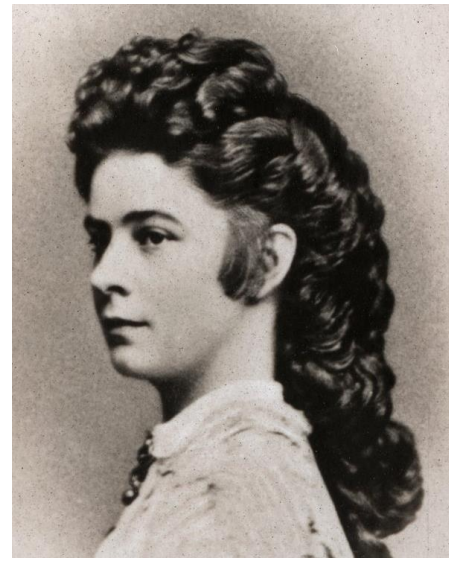
Prof. dr Allard Pierson (1831-1896)

Moho nobilis (? – 1902)

Portretten van gestorven mensen: herkent U ze ?

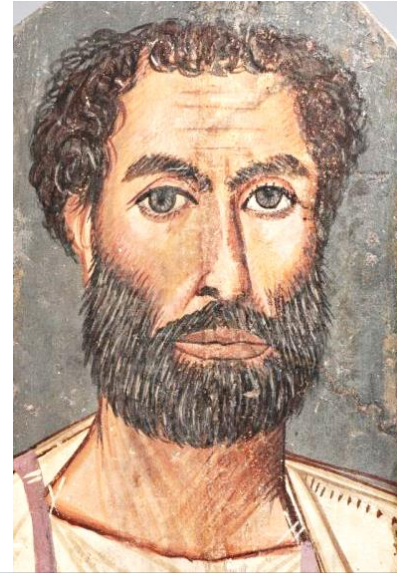
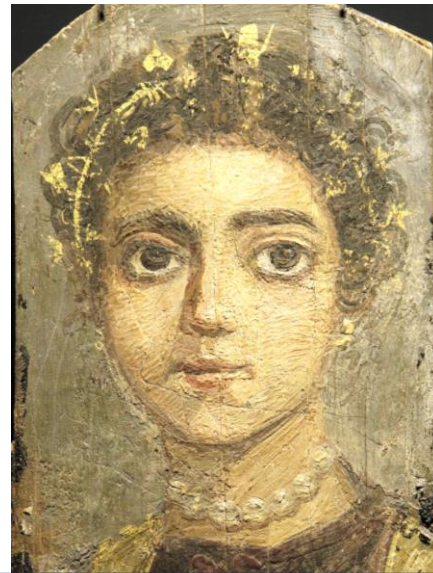
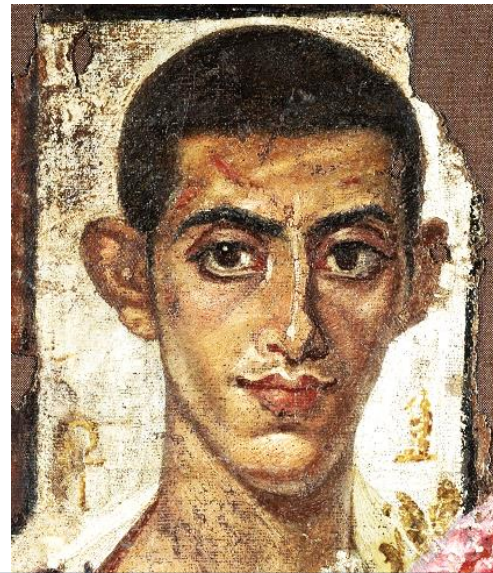
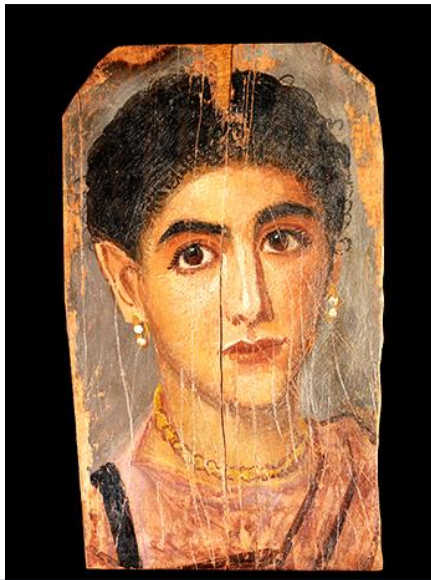
Is hun verscheiden betreurd?

Is het feit dat zij zijn verscheiden
betreurenswaardig?

Bij het eerste, is hun overlijden (ooit) door anderen betreurd geweest.

In het tweede geval ligt de nadruk op het betreurenswaardige aspect van het feit dat zij niet langer in leven zijn, niet op de feitelijkheid of het proces van het overlijden zelf.

Het gaat om de gevolgen van hun overlijden en de impact daarvan op de situatie of de omgeving, niet om de dood als gebeurtenis op zich.

De dood van Koningin Emma, Koning Willem III, Keizerin Sisi of Kanselier von Bismarck is even irrelevant als die van de mensen uit Fayoem: irrelevant voor de wereld van vandaag of morgen

Deze nuances van de taal zijn van belang voor het onderwerp vandaag ... de o'o en al die andere soorten die verdwenen zijn

Moeritherium

**Treurt U omdat ze
zijn uitgestorven?
Mist U ze?**

Deinotherium

Ik niet !

Sommigen stellen dat we deze wel “missen”....

**Net als in de goede oude tijd toen we de wolf
nog dachten te missen ....**

A Dutch-style illustration depicting a scene from the fable 'The Wolf in Sheep's Clothing'. In the foreground, a grey wolf with a white chest patch is shown in profile, looking towards the left. Behind it, a white sheep is running. In the background, another sheep is running across a green field towards a blue body of water. Several windmills are visible in the distance under a pale sky. The entire scene is framed by an ornate, Art Nouveau-style border featuring stylized tulips and swirling patterns. A semi-transparent black box with white text is overlaid on the center of the image.

Toen werden we wakker, en leerden "Landgoed de Treek"

Toen ik student was: bijna uitgestorven .....

Toen ik student was: uitgestorven .....

**Veel soorten die NIET zouden zijn uitgestorven,
zouden NIET welkom zijn geweest ....**

Van de echte zijn er nog 1063 in het wild ...

**Zó zou het conflict uit de hand lopen met
Noordwest-Europese Laaglandgorilla's**

Zó zouden anderen in harmonie moeten leven ...

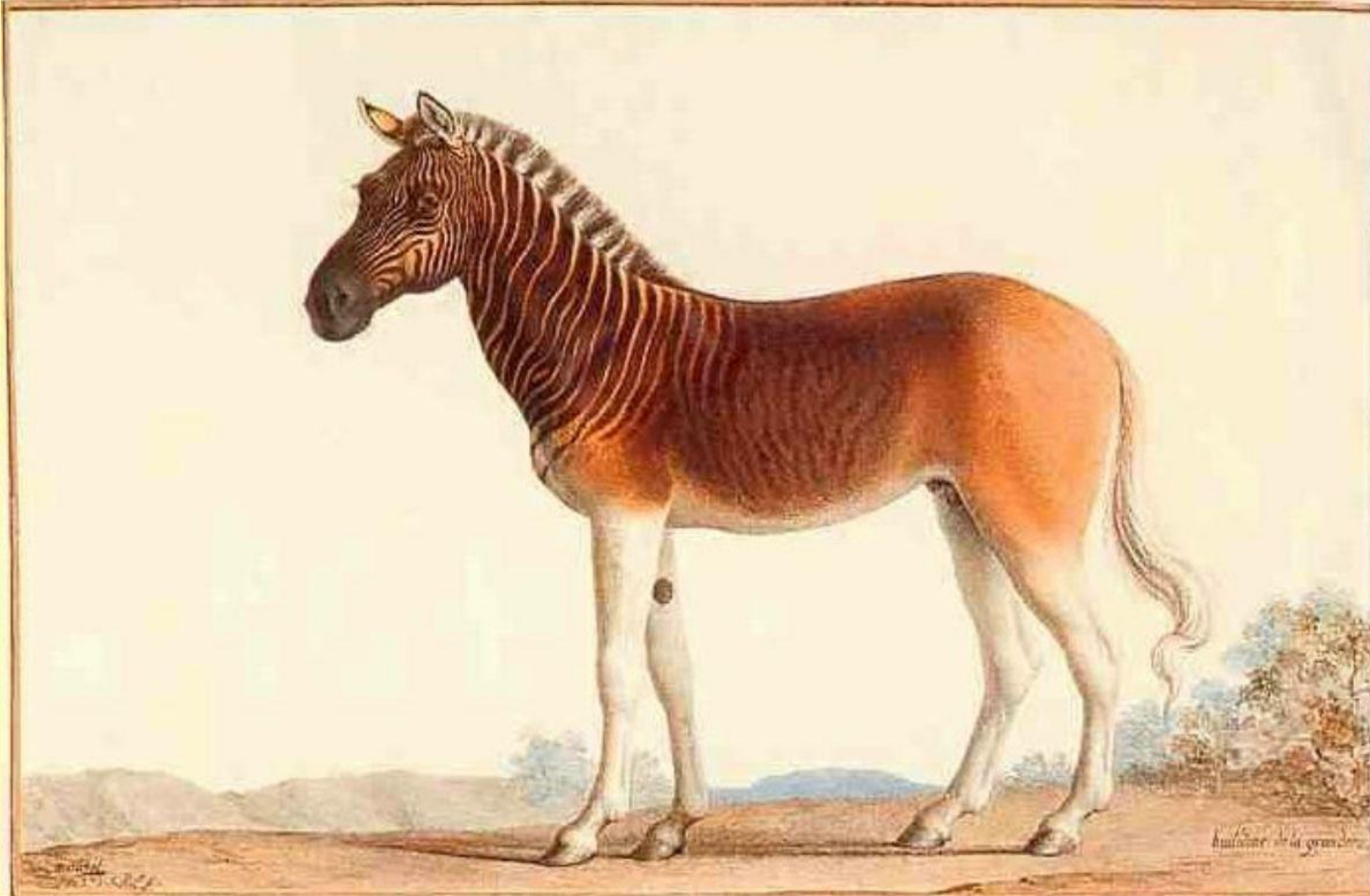
**Er is veel
(valse?)
romantiek
omtrent
biodiversiteit**

De mammoet is een **overbodige soort** als we puur kijken naar de ecologische rol van de mammoet in het huidige klimaat en ecosysteem, waar geen mammoetsteppe meer bestaat

Vanuit een puur functioneel en ecologisch oogpunt zou je kunnen stellen dat de rol van de kwagga in het ecosysteem grotendeels kan worden overgenomen door de nog bestaande zebra's, zoals de Burchell's zebra: de kwagga was een **nodeloze soort**

Vanuit een puur functioneel en ecologisch oogpunt zou je kunnen stellen dat ook de dodo een **overbodige soort** was

Joris Joostensz. Laerle op Mauritius getekend in 1601 ;
Overbodig om de volgende redenen:

1. Geen unieke ecologische functie: Er is geen harde evidentie dat de dodo een onvervangbare rol vervulde in het ecosysteem van Mauritius. Het uitsterven van de dodo leidde niet tot een cascade van ecologische verstoringen.

2. Relatief korte bestaansduur: De gemiddelde levensduur van vogelsoorten, vooral op eilanden waar speciatie sneller verloopt, suggereert dat er weinig tijd was voor co-evolutie tussen de dodo en de flora van Mauritius.

3. Functionele relatie eenzijdig: Hoewel planten misschien functioneel waren voor de dodo (bijvoorbeeld als voedsel), was de dodo niet essentieel voor de overleving of verspreiding van specifieke plantensoorten.

Deze factoren wijzen erop dat de dodo geen cruciale rol speelde in het ecosysteem, en zijn uitsterven had geen langdurige, negatieve ecologische impact, waardoor hij als **overbodig** kan worden beschouwd.

- Van de dodo werd beweerd dat die essentieel was voor de tambalakovboom
- **Het verhaal:** dodo's zouden de harde zaden hebben helpen kiemen via hun spijsvertering
- **Onderzoek:** andere dieren speelden waarschijnlijk ook een rol, de boom leeft nog steeds, maar/en jonge bomen werden niet herkend
- **Mythes** zijn hardnekkig, zelfs zonder bewijs
- We willen denken dat soorten / structuren een functie hebben
- Ook klimaat had er niets mee te maken: opgepeuzeld (Hollanders en Maori's lijken op elkaar)

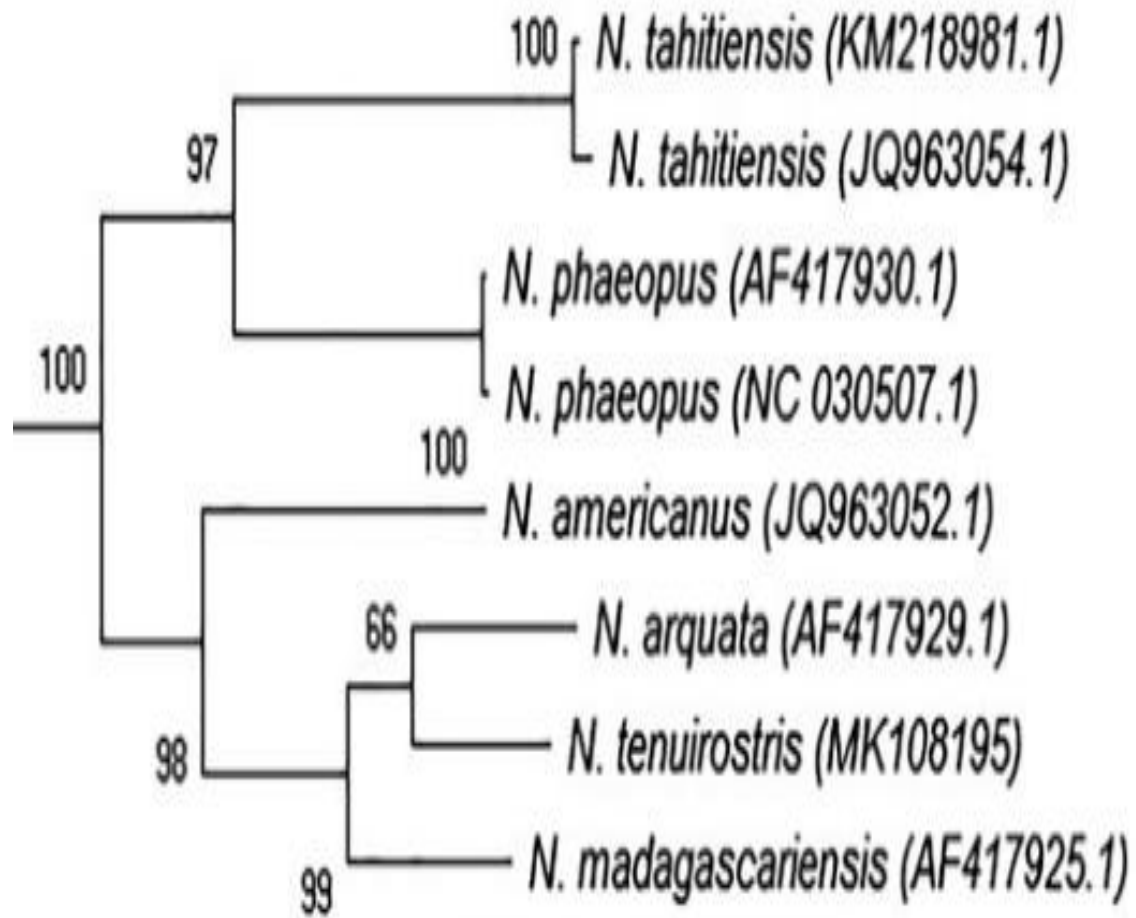
De Dunbekwulp is uitgestorven – ‘afgelopen jaar’

Wat was dat?

U kunt hem zien hier in het museum

- **De dunbekwulp hangt dus een beetje in tussen de gewone wulp, de Siberische wulp en de Amerikaanse wulp;**
- **Vermoedelijk niet eens een goede soort - eerder een soort ondersoort;**
- **Vermoedelijk niet een “oude soort”.**

- **Niet uitgestorven door klimaatsverandering;**
- **Niet uitgestorven door concurrentie:**

- **Zijn broedgebied: onder de ploeg**
- **Zijn overwinteringsgebied: moerassen en kwelders vervangen door hotels e.d.**
- **Zijn trekroute zwaar bejaagd**

- **Waar? Europa**
- **Wereldwijd tekort voor natuurbescherming: 6 à 9 miljard/jaar**
- **Voor klimaat: 300 miljard/jaar toegezegd.**

A detailed illustration of four birds of prey perched on wheat stalks. The birds are arranged around a central yellow oval containing text. The birds include two owls (one in the top left and one in the bottom center) and two kestrels (one in the top right and one in the bottom right). The wheat stalks are rendered in shades of brown and tan, with green leaves. The background is a light cream color.

**Biodiversiteit
is amper
nodig maar
vooral heel
mooi en leuk**

INTRINSIEKE WAARDE

INTRINSIEKE WAARDE

✓	✓	✓
✓	✓	✓
✓	✓	✗

Ernst Haeckel “Kunstforme der Natur”

NATURA ARTIS MAGISTRA

**DE
WIJSHEID
VAN
EKSTERS**

Over de
rand van
de wereld

HERBERT PRINS

Wat heeft mijn boek te
maken met de
tentoonstelling?

GENIET VAN DE PRACHT

DE ROEP VAN DE

**NATUUR
ONDER
DRUK**

